

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเพื่อการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (operational research) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในคลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่ วัดประสิทธิผลภายหลังการดำเนินการโดยอิงกรอบแนวคิดการใช้และการประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติ ของสภาวิจัยด้านสุขภาพและการแพทย์แห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999, 2000)

กลุ่มตัวอย่างการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 คือผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่เข้ารับบริการที่คลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่ มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้แนวปฏิบัติ ในเดือน มีนาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 105 ราย และกลุ่มที่มีการใช้แนวปฏิบัติ ในเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 112 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก สำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จัดทำรูปแบบ โดย พชรพรรณ วงศ์ทันตกร และคณะ (2553) โดยได้นำสาระของข้อเสนอแนะการปฏิบัติที่พัฒนาขึ้น โดยนันทา จังหาร (Jungtham, 2005) ซึ่งผู้ศึกษาและคณะได้เพิ่มเติมในหมวดของการดูแลด้านโภชนาการเนื่องจากมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ใหม่และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยปรับเปลี่ยนปริมาณโซเดียมที่ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานควรจะได้รับตามแนวปฏิบัติของสมาคมโรคเบาหวานแห่งสหรัฐอเมริกา (ADA, 2008) และค่าดัชนีมวลกาย ตามแนวทางการรักษาโรคอ้วนขององค์การอนามัยโลก สมาคมเพื่อการศึกษาโรคอ้วนนานาชาติและองค์กรระหว่างประเทศด้านการจัดการโรคอ้วน (WHO/IASO/IOTF, 2000) 2) คู่มือการให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 สำหรับพยาบาลที่พัฒนาโดย พชรพรรณ วงศ์ทันตกร และคณะ (2553) 3) คู่มือการปฏิบัติตัวในควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด สำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่พัฒนาโดย พชรพรรณ วงศ์ทันตกร และคณะ (2553) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็น

แบบบันทึกผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เป็นเบาหวาน ชนิดที่ 2 และแบบบันทึกระดับน้ำตาลในเลือดที่สร้างขึ้นโดยผู้ศึกษาและคณะ 2) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับเบาหวาน สร้างโดย นันทา จังหาร (Jungtham, 2005) และ 3) แบบสอบถามพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน สร้างโดย นิตยา แก้วสอน (2548)

การใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับส่งเสริมการควบคุมเบาหวานในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ครั้งนี้ อิงกรอบขั้นตอนของสภาวิจัยด้านสุขภาพและการแพทย์แห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การเผยแพร่แนวปฏิบัติไปสู่ผู้ปฏิบัติและผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) การดำเนินการใช้ตามแนวปฏิบัติโดยมีการวางแผนสนับสนุนและกำกับติดตามให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 3) การประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติและได้นำกลยุทธ์ของความสำเร็จในการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่เสนอไว้โดยสภาวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุขแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 2000) มาใช้ร่วมกันเพื่อให้การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ กลยุทธ์การนำไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษายืนยันถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างก่อนและกลุ่มที่มีการใช้แนวปฏิบัติมีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ระดับสูงร้อยละ 58.10 และ 75.90 ตามลำดับ
2. กลุ่มตัวอย่างก่อนและที่มีการใช้แนวปฏิบัติมีพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดโดยรวมในระดับสูง ร้อยละ 42.90 และ 87.50 ตามลำดับ
3. กลุ่มตัวอย่างก่อนและที่มีการใช้แนวปฏิบัติสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ มีร้อยละ 35.20 และ 62.50 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการบริหารการพยาบาล

ควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ไปใช้อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดในผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ในงานคลินิกเบาหวานต่อไป

2. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

2.1 ควรมีการส่งเสริมการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในคลินิกเบาหวานเพื่อช่วยให้ผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

2.2 ควรปรับปรุงแนวปฏิบัติให้ทันสมัยโดยทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์ใหม่ๆที่เหมาะสมเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกเพื่อส่งเสริมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดในผู้ที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในระยะยาวและต่อเนื่องเพื่อประเมินประสิทธิผลและการคงไว้ซึ่งการปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลที่ถูกต้องอย่างยั่งยืน

2. ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษาเพื่อวัดประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติในการดูแลผู้ที่เป็นโรคเบาหวานระยะยาว

3. ควรมีการค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักฐานเชิงประจักษ์ใหม่ที่มีความทันสมัย เพื่อนำมาปรับปรุงแนวปฏิบัติในการดูแลผู้ที่เป็นเบาหวาน